

«Δε νομίζω ότι όλα τα παιδιά μπορούν να τα μάθουν όλα»

Από την εκπαιδευτική παραίτηση στην παιδαγωγική αισιοδοξία για τη διδασκαλία των Φ.Ε. στην Προσχολική Εκπαίδευση

Αναστάσιος Σιάτρας
Μεταδιδάκτορας-Υπότροφος ΙΚΥ

Βασιλεία Χρηστίδου
Καθηγήτρια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

- Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στο πλαίσιο της Πράξης «Ενίσχυση Μεταδιδασκτόρων ερευνητών/ερευνητριών» (MIS-5001552), που υλοποιεί το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημαντική **μετατόπιση** στους στόχους της διεθνούς εκπαιδευτικής πολιτικής

Διαπιστώσεις:

- Εκατομμύρια περισσότερα παιδιά ολοκληρώνουν την πρωτοβάθμια εκπαίδευση σε σχέση με το παρελθόν.
- Ύπαρξη τεράστιας απόκλισης στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων μεταξύ των παιδιών που προέρχονται από διαφορετικά κοινωνικο-οικονομικά περιβάλλοντα.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ερευνητικά Ερωτήματα

1. Θεωρούν οι μελλοντικές/οί εκπαιδευτικοί προσχολικής εκπαίδευσης ότι όλα τα παιδιά μπορούν να επιτύχουν ισότιμα υψηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα;
2. Πού εστιάζουν οι αντιλήψεις τους όσον αφορά στους παράγοντες που καθορίζουν τα ποιοτικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης στις Φ.Ε.;

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2 Μέθοδος

2.1 Δείγμα

- ▶ 100 φοιτήτριες/τές του Π.Τ.Π.Ε. του Π.Θ.

92 φοιτήτριες/τές 5^{ου} εξαμήνου

8 φοιτήτριες/τές 7^{ου}, 9^{ου} και 11^{ου} εξαμήνου

- ▶ Συμμετοχή φοιτητριών/τών σε εξαμηνιαίο επιλεγόμενο μάθημα με τίτλο «Εκπαίδευση στις Φ.Ε. για όλα τα παιδιά» (τομέα Θετικών Επιστημών).
- ▶ Οι συμμετέχουσες/οντες είχαν παρακολουθήσει ένα εισαγωγικό μάθημα στη Διδακτική των Φ.Ε. ως υποχρεωτικό, στο 2ο έτος των σπουδών τους.

2.2 Διαδικασία συλλογής δεδομένων (α)

- ▶ Η έρευνα υλοποιήθηκε στο χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018.
- ▶ Γενική παρουσίαση του πλαισίου του μαθήματος.
- ▶ Ερώτηση που κλήθηκαν να απαντήσουν:

«Μπορούν όλα τα παιδιά να μάθουν όλα εκείνα τα πράγματα που τους χρειάζονται για να ζήσουν μια ευτυχισμένη ζωή;»

- ▶ Συλλέχθηκαν κείμενα έκτασης 100-150 λέξεων.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.3 Ανάλυση δεδομένων (α)

(1) **ανοιχτή** κωδικοποίηση (εύρεση κωδικών ανάλυσης)

- Ορίστηκαν και διερευνήθηκαν κωδικοί ανάλυσης (ετικέτες) που αναφέρονται είτε σε μεμονωμένες λέξεις είτε σε μικρές φράσεις:

«Μπορούν όλα τα παιδιά», «Δεν μπορούν όλα τα παιδιά», «Εξάσκηση», «Θέληση», «Κλίση», «Ταλέντο», «Ευφυΐα», «Περιβάλλον», «Σχολείο», «Κοινωνικός περίγυρος»

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.3 Ανάλυση δεδομένων (β)

(2) αξονική κωδικοποίηση (ανάδειξη κατηγοριών)

- Κωδικοί ανάλυσης (ετικέτες) συγκρίθηκαν και αντιπαρατέθηκαν με στόχο την ανάδειξη κατηγοριών.
- Κατηγορίες της αξονικής κωδικοποίησης αφορούν:
 - τη δυνατότητα διασφάλισης ισότιμα υψηλών εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων (**Άξονας Α**)
 - τους παράγοντες που καθορίζουν τη διασφάλιση αυτών των αποτελεσμάτων (**Άξονας Β**)

2.3 Ανάλυση δεδομένων (γ)

(3) επιλεκτική κωδικοποίηση (εδραίωση ενός πλαισίου)

- Διαμόρφωση πλαισίου που επιτρέπει την ερμηνεία των ευρημάτων ως προς τους Άξονες Α και Β που αναδείχθηκαν στην αξονική κωδικοποίηση.

3. Αποτελέσματα

➤ Αναφορικά με το 1^ο ερευνητικό ερώτημα:

(Θεωρούν οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί ότι όλα τα παιδιά μπορούν επιτύχουν ισότιμα υψηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα;)

Δυνατότητα διασφάλισης εκπ/κών αποτελεσμάτων	Απαντήσεις
Μπορούν όλα τα παιδιά	61
Δεν μπορούν όλα τα παιδιά	36
Ασαφής απάντηση	3
Σύνολο	100

3. Αποτελέσματα

► Κατηγορία: «Μπορούν όλα τα παιδιά»

(61 απαντήσεις)

«Όλα τα παιδιά μπορούν να μάθουν όλα εκείνα τα πράγματα που θα τα κάνουν ευτυχισμένα, μια άποψη με την οποία συμφωνώ» (Φοιτήτρια 6).

«Κατά τη γνώμη μου δεν υπάρχουν ικανοί και ανίκανοι άνθρωποι. Επομένως, δεν υπάρχει μπορώ και δεν μπορώ. Όλα τα παιδιά έχουν την ικανότητα να μάθουν» (Φοιτήτρια 51).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αποτελέσματα

- Κατηγορία: «Δεν μπορούν όλα τα παιδιά»
(36 απαντήσεις)

*«Όλα τα παιδιά κατά τη γνώμη μου δεν έχουν τις ίδιες δυνατότητες για να μάθουν»
(Φοιτήτρια 13).*

«[...] Άρα η δική μας γνώμη είναι πώς δεν μπορούν να μάθουν όλα τα παιδιά όλα εκείνα τα πράγματα που θα τους οδηγήσουν να ζήσουν μια καλή ζωή» (Φοιτήτρια 28).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αποτελέσματα

- Αναφορικά με το 2^ο ερευνητικό ερώτημα:

(Πού εστιάζουν οι αντιλήψεις τους όσον αφορά στους παράγοντες που καθορίζουν τα ποιοτικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα στο πλαίσιο της εκπαίδευσης στις Φ.Ε.;)

Παράγοντες	Ειδικές αναφορές	%
Ατομικά χαρακτηριστικά	78	50,7
Βιολογικά χαρακτηριστικά	36	23,4
Υποστήριξη παιδιού – Εκπ/κό έργο	21	13,6
Κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά	19	12,3
Σύνολο	154	100

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αποτελέσματα

► Κατηγορία: «Ατομικά χαρακτηριστικά»

«Παρ' όλα αυτά, είναι φανερό πως όλα τα παιδιά δεν βρίσκουν ενδιαφέροντα όλα τα μαθήματα, δεν δίνουν ευκαιρία να γνωρίσουν ένα καινούργιο αντικείμενο, αδιαφορούν με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσουν εξίσου όλες τις δεξιότητες του εαυτού τους και να μην ασχολούνται με κάποια από αυτά τα είδη μέχρι και στην ενήλικη ζωή τους» (Φοιτήτρια 79).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αποτελέσματα

► Κατηγορία: «Βιολογικά χαρακτηριστικά»

«Συγκεκριμένα, υπάρχουν οι ατομικές διαφορές μεταξύ ατόμων που διακρίνουν τα άτομα “ικανότερα” σε κάτι και άλλα “ικανότερα” σε κάτι άλλο. Οι βιολογικοί παράγοντες, δηλαδή, έχουν μεγάλη σημασία [...]»
(Φοιτήτρια 2).

3. Αποτελέσματα

- Κατηγορία: «Υποστήριξη παιδιού – Εκπ/κό έργο»

«[...] Πιστεύω ότι δεν παίζει ρόλο το ταλέντο ή η κλίση στην εκμάθηση ενός αντικειμένου, αλλά ο τρόπος που ο παιδαγωγός θα το διδάξει» [...] (Φοιτήτρια, 62).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Αποτελέσματα

- Κατηγορία: «Κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά»

«Είναι γεγονός πως όλα τα παιδιά δεν έχουν τις ίδιες **εμπειρίες**, το ίδιο **οικονομικό** και **πολιτισμικό επίπεδο** και φυσικά τα ίδια **βιώματα**. Κάθε παιδί είναι μια διαφορετική προσωπικότητα με διαφορετικά ερεθίσματα που αντλούνται αρχικά από την **οικογένεια**. [...] Άρα η δική μας γνώμη είναι πως δεν μπορούν να μάθουν όλα τα παιδιά όλα εκείνα τα πράγματα που θα τους οδηγήσουν να ζήσουν μια καλή ζωή εάν **οι εμπειρίες τους** και το **οικογενειακό περιβάλλον** δεν βοηθούν σε όλη την προσπάθεια του σχολείου και είναι **ενάντια σε αυτό**» (Φοιτήτρια 28).

3. Συζήτηση αποτελεσμάτων

Σύγκριση ευρημάτων των ερευνητικών ερωτημάτων

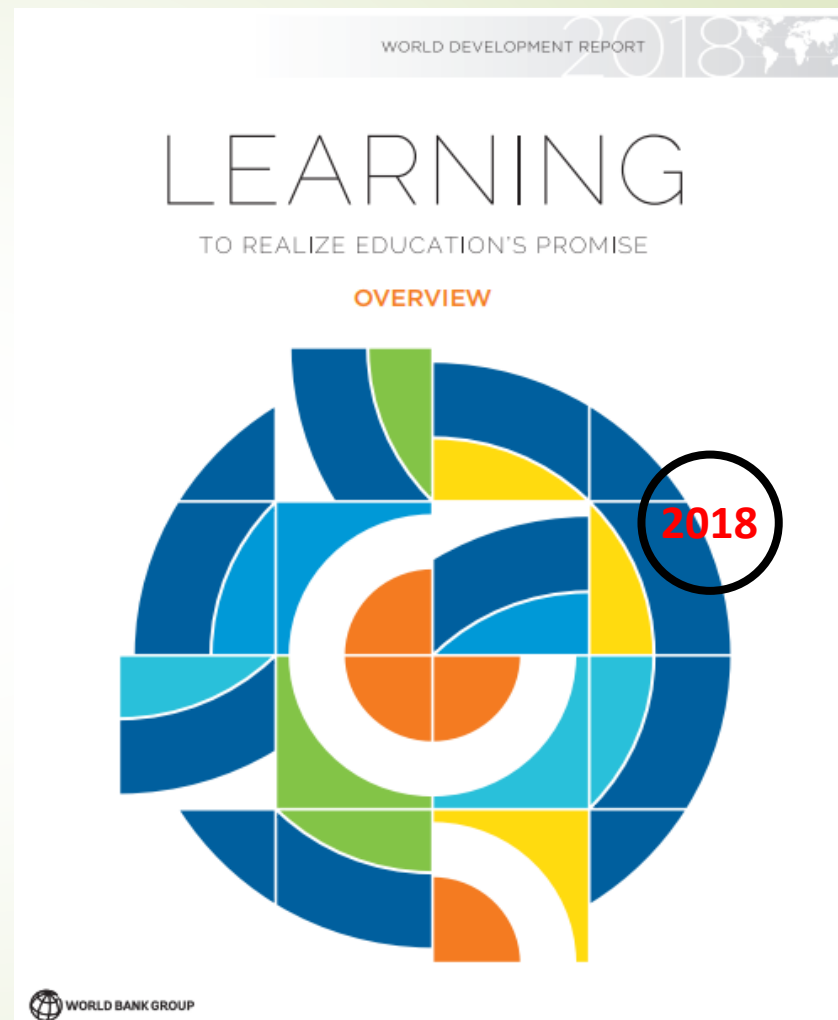
61%

Μπορούν όλα τα παιδιά να **επιτύχουν** υψηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα

50,7%

Η **ευθύνη** για τη δυνατότητα αυτή εντοπίζεται στα παιδιά

Από τη γενικευμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση στα ισότιμα υψηλά εκπ/κά αποτελέσματα για όλους/ες (1)

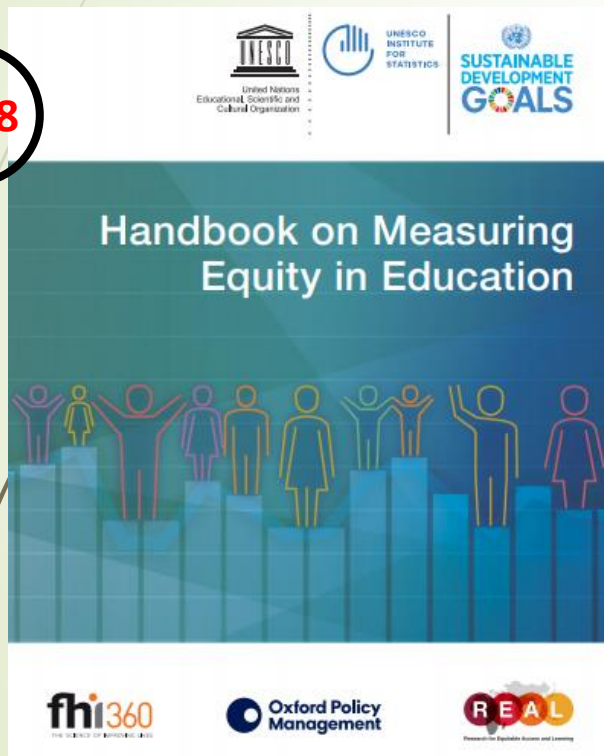

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από τη γενικευμένη πρόσβαση στην Εκπαίδευση στα ισότιμα υψηλά εκπ/κά αποτελέσματα για όλους/ες (2)

2018

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

- Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στο πλαίσιο της Πράξης «Ενίσχυση Μεταδιδασκτόρων ερευνητών/ερευνητριών» (MIS-5001552), που υλοποιεί το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

